

не пристосовані для фінансового аналізу. Нерідко при плануванні переважає витратний метод ціноутворення без врахування попиту на продукцію. Це призводить до того, що не проводиться аналіз беззбитковості продажів. Також часто загальноекономічне планування просто не доводиться до фінансового, тому не дає можливості визначити потребу у фінансуванні діяльності підприємства. Негативним фактором, що впливає на фінансову діяльність державних підприємств є відсутність належного державного фінансового контролю за використанням державної власності [1, с. 70]. Є повністю державні й казенні підприємства, а також підприємства, у статутному фонді яких є частка держави. Однак, з боку їхнього власника – держави керівництво і контроль за діяльністю таких підприємств, утворенням прибутку та його використанням фактично не здійснюється. Величезні фінансові потоки і кошти зовсім не контролюються. Крім того, в сучасних ринкових умовах діють фактори, що обмежують використання фінансового планування на підприємствах, а саме: 1) високий ступінь невизначеності на українському ринку, пов'язаний з триваючими глобальними змінами у всіх сферах громадського життя; 2) відсутність ефективної нормативно-правової бази в сфері внутрішньофірмового фінансового планування; 3) обмеженість фінансових можливостей для здійснення фінансових розробок в галузі планування на підприємствах. Однак, неможливість застосування фінансового планування на підприємствах зумовлюється не лише перерахованими факторами, а й звичайним небажанням керівників цих підприємств вдаватися до його методів та прийомів.

В умовах реформування державного сектора економіки України з метою адаптації його до ринкових вимог, підвищення ефективності функціонування промислових підприємств залежить від збільшення значення комерційної діяльності і може бути досягнуто через впровадження механізму комерціалізації. В сучасних умовах комерціалізація – це система заходів з реструктуризації комерційної діяльності, спрямованих на реформування господарської діяльності державних підприємств та досягнення ними стратегічних цілей розвитку шляхом здійснення необхідних структурних перетворень, адаптованих до зміни факторів зовнішнього середовища функціонування з метою отримання максимального прибутку, переважно швидкої обвальної приватизації, особливо якщо вдається ефективно впровадити діючий кредитний механізм переливу ресурсів. Однак, комерціалізацію підприємств державного сектора не слід розглядати як разовий процес здійснення найбільш

суттєвих реформаторських дій по оздоровленню підприємств. Вона повинна стати постійною функцією, за допомогою якої державні підприємства забезпечують собі своєчасну адаптацію до кон'юнктури і вимог ринку, залишаються конкурентоспроможними і прибутковими, а також виконувати місію наповнення державного бюджету.

Основою для виявлення недоліків і проблем державних підприємств є постійне проведення фінансового аналізу. Вимогам забезпечення фінансового аналізу має відповідати інформаційна база – фінансова звітність державних підприємств. Для кардинального поліпшення ситуації необхідно розробити політику збалансованого розвитку як щодо підприємств, котрі діють у ринкових умовах як підприємницькі структури, так і виробництв, які реалізують суспільні інтереси .

Отже, основними напрямками удосконалення організації фінансової діяльності державних підприємств мають бути: оптимальне фінансове планування, ефективний фінансовий аналіз та контроль, запровадження нормування обігових коштів та комерціалізація підприємств державного сектора.

Література

1. Білик М.Д. Фінансові проблеми державних підприємств// Фінанси України. – 2004. – №6. – С.70-82
2. Мотриченко В.М. Сфери діяльності та функції державних підприємств// Актуальні проблеми економіки. – 2007. – №5(71). – с.120-127

УДК 349.6: 502.3(043.2)

Корчак Я.О.,
студент,

Київський професійно-педагогічний
коледж імені Антона Макаренка, м. Київ
Науковий керівник: Шуст Г.П., викладач II категорії

ЕКОЛОГІЗАЦІЯ В ГОСПОДАРСЬКОМУ ПРАВІ

На сучасному етапі розвитку людства не є новиною, що існує безліч екологічних проблем. Поява даних проблем характеризується тим, що людство розвивається, воно постійно оновлюється шляхом нових досліджень, які в свою чергу черпаються із природних ресурсів. Зміст

кризової ситуації полягає в тому, що основна увага концентрувалася саме на процесах індустріалізації без урахування можливості завдання непоправної шкоди природному середовищу. Люди забули про те, в якому стані вони залишать екологічний стан природи своїм нащадкам.

Вищевказані проблеми є характерними і для українського суспільства. Тому серед основних завдань державної політики виокремлюється структурно-галузева та інвестиційна політика [1, ч. 1 ст. 10]. Так, зміст структурно-галузевої політики окреслюється необхідністю здійснення державою прогресивних змін у структурі народного господарства, удосконалення міжгалузевих та внутрішньогалузевих пропорцій, стимулювання розвитку галузей, які визначають науково-технічний прогрес, забезпечують конкурентоспроможність вітчизняної продукції та зростання рівня життя населення. Інвестиційна ж політика спрямована на створення суб'єктами господарювання необхідних умов для залучення і концентрації коштів на потреби розширеного відтворення основних засобів виробництва, переважно у галузях, розвиток яких визначено як пріоритети структурно-галузевої політики, а також забезпечення ефективного і відповідального використання цих коштів та здійснення контролю за ними.

Як відзначається у літературі, одним із результатів структурно-галузевої та інвестиційної політики багатьох країн є виокремлення такої галузі економіки, як екологічне підприємництво, досвід розвитку якого свідчить про свою практичну необхідність та економічну вигоду як для підприємців, що займаються ним так і для інших, які використовують результати їх діяльності, а тим більше – для держави та її громадян [3, с. 26; 4]. З огляду на це доцільним є покладення на суб'єктів підприємницької діяльності обов'язку не завдавати шкоди довкіллю [1, ч. 1 ст. 49].

З метою необхідності розв'язання низки проблем, пов'язаних із антропогенним та техногенним навантаженням на навколишнє природне середовище Кабінетом Міністрів України була схвалена Концепція національної екологічної політики України на період до 2020 року [2].

У даному програмному документі особливо акцентується увага на тому, що відсутність ефективної системи управління в сфері охорони навколишнього природного середовища та більш повільне, ніж очікувалося, проведення структурних реформ і модернізації технологічних процесів в умовах зростання національної економіки призводить до збільшення рівня забруднення та зумовлює підтримку старих, неефек-

тивних підходів до використання енергетичних і природних ресурсів. Тому не випадково національну екологічну політику законодавець розуміє як інтегрований фактор соціально-економічного розвитку України для забезпечення переходу до сталого розвитку економіки та впровадження екологічно збалансованої системи природокористування.

Досягнення цілей національної екологічної політики здійснюється шляхом, зокрема, дотримання вимог екологічної безпеки під час закриття або зміни форми власності промислових підприємств і об'єктів та під час передачі військових об'єктів у господарське користування. Своєю чергою інструментарієм досягнення вказаної цілі є реформування системи видачі дозволів, зокрема перехід до видачі комплексних дозволів для забруднювачів за принципом "єдиного вікна", спрощення процедури для малих і середніх підприємств, розроблення системи технологічних нормативів на викиди, скиди, розміщення відходів.

Неабияку увагу в Концепції національної політики України на період України до 2020 року приділено джерелам фінансування заходів з охорони навколишнього природного середовища. При цьому головним джерелом видатків повинні бути кошти підприємств-забруднювачів, що зумовлює необхідність створення фінансового механізму залучення приватного капіталу в природоохоронну діяльність (наприклад, лізинг).

З урахуванням викладеного вважаємо, що забезпечення ефективної реалізації екологічної політики України на сучасному етапі розвитку можливе через здійснення інноваційної діяльності суб'єктів господарювання з виробництва продукції, виконання робіт чи надання послуг природоохоронного призначення. Адже загострення екологічних проблем, які постали в рівень із соціально-економічними, диктує необхідність екологічної спрямованості інноваційного розвитку конкурентоспроможної економіки. Отож у майбутньому, приймаючи нормативно-правові акти, держава повинна урахувати наведені нами екологічні проблеми.

Література

1. Господарський кодекс України від 16 січня 2003 року №436-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – №18, № 19-20, № 21-22. – Ст. 144.
2. Концепція національної екологічної політики України на період до 2020 року: Схвалена Кабінетом Міністрів України від 17 жовтня 2007 року № 880-р // Офіційний вісник України. – 2007. – №79. – С. 170. – Ст.2961.

3. Бобкова А. До питання господарського керівництва екологічним підприємством / А.Бобкова // Право України. – 2010. – №8. – С. 26-31.

4. Купалова Г.І. Екологічне підприємство як невід'ємна складова сталого розвитку України / Г.І. Купалова // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. – 2011. – №26. – С. 35-39.

УДК 346.27

Куницька А.В.,

студентка,

Національний університет ДПС України, м. Ірпінь

Науковий керівник: Мілімко Л.В., к.ю.н., доцент

СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКА КООПЕРАЦІЯ: ПРОБЛЕМИ І ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ

Однією з найбільш гострих проблем в Україні на даному етапі її розвитку залишається відсутність кооперативного руху на селі, який сприяв би подальшому розвитку інфраструктури аграрного ринку, позитивно впливав на цінові коливання на продовольчому ринку, створював прозору мережу заготівлі та збуту сільськогосподарської продукції, виробленої дрібними сільськогосподарськими товаровиробниками – фізичними особами та особистими селянськими господарствами.

Питаннями становлення і розвитку сільськогосподарських кооперативних утворень в умовах ринкових перетворень в аграрному секторі економіки країни вже багато років займаються такі вчені-аграрники, як В. В. Зіновчук, М. Й. Малік, П. Т. Саблук, Л. В. Молдаван, О. М. Могильний, Ф. В. Горбонос, А. О. Пантелеймоненко, В. Б. Моссаковський та ін.

Метою нововведень є уникнення протиріч щодо статусу сільськогосподарських кооперативів. Зокрема, до останнього часу, в окремих нормах законів зазначалося, що сільськогосподарські обслуговуючі кооперативи є неприбутковими організаціями, в той час як інші вказували на те, що вони здійснюють свою діяльність для отримання прибутку. Парламент вирішив внести ясність та чітко вказати – обслуговуючі кооперативи є неприбутковими організаціями.

Метою даного дослідження є аналіз змін, які відбулися в організаційно-правових та економічних засадах формування та діяльності сільськогосподарських кооперативів в Україні з урахуванням світової практики.

З 19 січня 2013 року набрав чинності Закон України "Про внесення змін до Закону України "Про сільськогосподарську кооперацію", згідно якого викладено в новій редакції Закон України "Про сільськогосподарську кооперацію" (далі – Закон). Відповідно до п.5 ч.1 ст.1 Закону сільськогосподарський кооператив – юридична особа, утворена фізичними та/або юридичними особами, які є виробниками сільськогосподарської продукції, що добровільно об'єдналися на основі членства для провадження спільної господарської та іншої діяльності, пов'язаної з виробництвом, переробкою, зберіганням, збутом, продажем продукції рослинництва, тваринництва, лісівництва чи рибництва, постачанням засобів виробництва і матеріально-технічних ресурсів членам цього кооперативу, наданням їм послуг з метою задоволення економічних, соціальних та інших потреб на засадах самоврядування [1].

За цілями, завданнями і характером своєї діяльності сільськогосподарські кооперативи, як і раніше, поділяють на виробничі та обслуговуючі, які, у свою чергу, діляться на переробні, заготівельно-збутові, постачальницькі та ін.

Статті Закону, які характеризують обслуговуючі і виробничі кооперативи віднесено до окремих розділів, що покращує сприйняття документу й має зменшити плутанину між цими двома принципово різними формами кооперативів.

Визначається, що сільськогосподарські обслуговуючі кооперативи здійснюють обслуговування своїх членів – виробників с/г продукції [2].

Членами сільськогосподарського виробничого кооперативу можуть бути фізичні особи, які виявили бажання об'єднатися для спільної виробничої діяльності на засадах обов'язкової трудової участі та внесли вступний внесок і пай у розмірах, визначених статутом кооперативу (ст.12 Закону) [1]. Законом визначено особливості господарської діяльності сільськогосподарського виробничого кооперативу та інші питання.

Членство в сільськогосподарському обслуговуючому кооперативі припиняється за умов, передбачених статтею 13 Закону України "Про кооперацію" [3], та у разі припинення участі в господарській діяльності сільськогосподарського обслуговуючого кооперативу протягом двох років поспіль. Ст. 8 Закону встановлено правила внутрішньогосподарської діяльності сільськогосподарського обслуговуючого кооперативу, які повинен розробити Мінагрополітики.